

Oplæg på forsker/praktikernetværkets temamøde om skolepraktik d. 23. september 2009

Torsten Lindum Poulsen
Afdelingschef
Byggeriets Uddannelser
Bygmestervej 5, 2. sal
2400 København NV
Telefon 35 87 87 87
Telefax 35 87 87 88
www.bygud.dk

Præsentation

Afdelingsleder i Byggeriets Uddannelser

Fortid som tømrersvend, skolelærer, faglærer, leder af en træafdeling på en bygge- og anlægs skole.

Træfagenes Byggeuddannelses faglige udvalg – herunder det store speciale til tømrer

Erfaringerne fra tømreruddannelsen bliver baggrund for mit oplæg.

Tømrerspecialet er kendetegnet med mange elever – store hold – og tidligere for at have mange elever i skolepraktikordningen – op mod 1000, da det var på sit højeste.

Ordningen ophørte i 2005 (0-kvotet, dog plads til uforskyldte opsigelser(konkurser) – efterfølgende byggeboom – ”glemt” (fortrængt) problematik indtil den nuværende bratte stop i byggeriet

Vi skal snakke fremad og bl.a. drøfte muligheder og kvalitet i skolepraktikordningen. Men vil lige trække lidt historik op, Og sætte nogle synspunkter på spidsen.

Op til 2005 etiketten som ”misbrugsuddannelse” i ministeriet.

- virksomhederne brugte ordningen som vikarbureau.
- skolerne som indtjening – ombygninger – virksomhedsforlagt undervisning
- mange elever til få instruktører.
- kritik af virksomheder leverede dårlig og usammenhængende praktikundervisning uden ansvar for elevernes samlede uddannelsesforløb.

Trods det var der faktisk rigtig mange elever, der brugte skolepraktikken til at komme videre ud i afsluttende virksomhedspraktik – og ganske få der kom til afsluttende svendepøver fra skolepraktikken. Og tallene for den efterfølgende beskæftigelse viste ikke nævneværdig forskel på beskæftigelsen efter end uddannelse – om der havde indgået skolepraktik eller ej.

Almindeligheder:

- Erhvervsuddannelser er i høj grad dannelse – nok er det faglige i fokus – men dannelsen til elevernes fremtidige arbejds – og voksenliv er mindst lige så værdifuldt.
- Vekselluddannelsessystemet, som vi kender det, er genialt som ungdomsuddannelseskoncept med voksent og rigtigt ansvar involveret. Vi skal værne om det system.
- Ansvar for at skaffe egnede praktikvirksomheder er branchen, erhvervslivet, organisationerne.
- Markedsmekanismerne er underlaget for erhvervsuddannelserne – med akilleshælen i fremskaffelsen af praktikpladser.
- Kortsigtede hensyn til virksomhedernes praktikpladsmuligheder kontra erkendelsen af det fremtidige og langsigtede behov for kvalificeret arbejdskraft.

Udfordringerne

- Erhvervsuddannelserne i skarp konkurrence med gymnasier og handelsskoler – hvor der er gennemførelsesgaranti.
- Må indse, at en form for skolepraktik er et nødvendigt onde.
- Økonomiske tilskud og stimulering er kun overfladelapperier.
- Relevante arbejdsopgaver i skolepraktikken – konkurrenceforvridning i forhold til de lokale erhvervsliv.
- Skolepraktikken imageproblemer
- Økonomien for dem, der kommer i skolepraktik – i hvert fald for ældre, der uforskyldt kommer i ordningen.

Kvalitet i uddannelserne – herunder skolepraktikken.

- Nyhed i de nye uddannelsesbeskrivelser – dokumenterede praktikmål.
- Logbøger til virksomhedspraktikken med de relevante praktiske discipliner og en progressiv virksomhed/elev vurdering af udviklingen.
- Direkte sammenhæng mellem de fastsatte praktikmål – virksomhedsgodkendelseskriterierne og uddannelseslogbogen.

Hvorfor kunne en skole/værkstedspraktik/øvelsesskole ikke gennemføre en eller flere af praktiktidens relevante arbejdsopgaver?

Tømruddannelsen er så bred faglig, at de fleste virksomheder ikke nødvendigvis har alle de arbejdsopgaver, der er beskrevet som praktikmål.

Kunne en dialog mellem elev, virksomhed og skole aftale, hvilke arbejdsdiscipliner, der evt. skulle gennemføres i skolepraktikken??

Det vil kræve, at eleven kan komme i skolepraktikordningen, mens eleven stadig er ansat i praktikvirksomheden og ikke kun ”når det går galt” i et praktikforhold eller når der ikke er praktikpladser nok.

Vil også kræve at der er en gensidig accept og dialog mellem skole, praktikvirksomhed og elev om, at fokuset er gennemførelsen af uddannelsens indhold og eleven i centrum.

Hvis erhvervslivet ikke kan leve op til forpligtigelsen af at skaffe det relevante antal praktikpladser – må det offentlige nødvendigvis tage over. (Dog fastholdelse af vekseldannelsen og virksomhedernes ansvar for uddannelsens indhold.)

Herunder fremskaffelsen af relevante arbejdsopgaver – uden hensyn til lokal konkurrenceforvridning og accept fra lokale uddannelsesudvalg. Skolebyggerier, kollegiebyggerier, offentlige byggeopgaver (skoler, institutioner m.m.), opkøb af gamle ejendomme til istandsættelse med efterfølgende salg og fortjeneste.

Vi/skolerne har i det sidste ½ år brugt de fire ugers erhvervsrettet påbygning med brug af de valgfri specialefag - som der er mulighed for i bestemmelserne - til at hjælpe virksomheder igennem en situation, hvor der simpelthen ikke er arbejdsopgaver – her har valget flere steder været enten at opsige eleverne eller finde noget relevant.

Skolerne kan ikke for nuværende optage tilbyde disse ”problembørn” andre og yderligere hjælpeforanstaltninger.
Hvorfor så ikke dele af praktiktiden?

Det vil kræve en anderledes opbygning af skolepraktikken, så indholdet der mere præcist følger opgaverne i elevens uddannelseshåndbog – men hvorfor ikke?

Ikke så meget brug for baggrundsviden - udvikling af nye koncepter, forsøg og muligheder.